

ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΙ

Ο ΔΙΠΛΟΠΡΟΣΩΠΟΣ

Ὁ μικρὸς πῆγαινε κλαίοντας στὸ δρόμο του. Μονότονο σκορπίζονταν τὸ κλάμα του μέσα στὴ νύχτα. Ἦταν τυφλὸ σκοτάδι γύρω.

Ἄξαφνα στάθηκα μπροστά του ἤσυχα, χωρίς και νὰ τονὲ φοβίσω. Ἔσκυπα καὶ τὸν κύταξα, θέλοντας νὰ ξεχωρίσω τὴ μορφὴ του. Ἦταν τ' ὄρφανὸ μιᾶς φτωχῆς γειτόνισσάς μου.

— Τί ἔχεις; τονὲ ρώτησα γλυκά.

— Ἡ μάννα μου μ' ἔστειλε νὰ ψωνίσω, κ' ἔχασα τὰ λεφτά!

Κ' ἔκλαψε δυνατώτερα. Δὲ βρίσκονταν πολὺ μακρὸνὰ τὸ σπίτι του ἀπὸ ἐκεῖ πέρα.

— Τάχασες, ἦ σοῦ τὰ πήρανε;

— Μὲ γέλασε ἓνα παιδί στὸ δρόμο καὶ μοῦ ἔδωσε αὐτὸ τὸ σουραῦλι, καὶ μοῦ πῆρε τὰ λεφτά.

— Καὶ ξέρεις νὰ τὸ παίξεις;

— Ὁχι...

— Ἄφησε τὰ κλάματα καὶ παίξε το λιγάκι γιὰ νὰ σ' ἀκούσω.

Κάποιους ἤχους προσπάθησε τὸ παιδάκι νὰ ταιριάσει, μὰ δὲν τὸ μπορούσε. Ἡ ψυχὴ του πάλαιβε μὲ τὸν πόθο της. Μάντεψα τὸν ἀγῶνα τοῦ μικροῦ.

— Φτάνει, τοῦ εἶπα. Νὰ σοῦ δώσω τὰ λεφτά, μοῦ δίνεις τὸ σουραῦλι;

Τὸ ρώτησα μὲ πονηριά. Ὁ μικρὸς πολὺ τὸ συλλογίσθηκε.

— Ὁχι, εἶπε τελευταῖα.

Τὸ προσωπάκι του χαμογελοῦσε ἀδῶρητο. Ἦξερα ἐγὼ τὸ χαμόγελό του.

— Θὰ φᾶς ξύλο ἀπόψε, τοῦ εἶπα γιὰ νὰ τὸ δοκιμάσω.

— Δὲ μὲ μέλει, ἀπάντησε μὲ σιγαλὴ φωνή. Ἔχω τὸ σουραῦλι.

Ἔκαμα νὰ τοῦ δώσω τὰ λεφτά, καὶ τὸν ἔχασα ἀπὸ κοντά μου. Παραπέρα ξανακούσθησαν τὰ κλάματά του. Ὁ μικρὸς ἦταν ἀπόξω ἀπὸ τὸ σπίτι του πειά!

ΤΟ ΕΥΡΕΜΑ

Δυὸ φτωχόπαιδα ξυπόλυτα βρήκανε τὴν τύχη τους στὸ δρόμο. Ἦταν μιὰ δραχμὴ. Τὴν ἄρπαξαν, τὴ χάριξαν μὲ τὰ μάτια λαμπερὰ, τὴ χαιδέψαν μὲ τρεμουλιαστὰ τὰ χέρια, κ' ὕστερα μάλωσαν ποῖος νὰ τὴν πάρῃ.

Τέλος τὸ δίκιο ἔβγαλε τὴν ἀπόφαση. Τ' ἀγόρια μοιράσθησαν τὸ εὔρεμα, ἴσα καὶ φρόνιμα, στὰ δυὸ. Κ' ἐκεῖ, νὰ σοῦ ἓνας μάγος ποῦ διαλαλοῦσε πράγματα φανταχτερὰ, νὰ κι' ὁ ψωμᾶς ἀπέναντι μὲ τὰ ζεστὰ ψωμιά του.

— Τί θὰ πάρῃς; εἶπε ὁ ἓνας ὁ μικρὸς.

— Ψωμί, ὁ ἄλλος ἀποκρίθηκε. Ἦθελα νὰ τᾶχα ὅλα τὰ ψωμιά, νὰ φάω, νὰ φάω... Θὰ πάρω ἓνα κατοστάρι τώρα, καὶ θὰ φυλάξω τ' ἄλλα τὰ λεφτά μου. Αὔριο δὲ θὰ ξαναβρῶ δραχμὴ.

— Ἐγὼ, εἶπε ὁ πρῶτος, θὰ πάρω ἀπὸ τὰ φώσφορα τὰ κόκκινα, τὰ πράσινα καὶ τὰ γα-

λάζια. Εἶδες ποτέ σου τέτοια; Σὰν ἀνάψῃς ἓνα, γίνεσαι κι' ὁ ἴδιος κόκκινος καὶ πράσινος, κι' ὅ,τι θέλεις. Τώρα θὰ σὲ κάμω νὰ θαμᾶξῃς, κακομοίρη.

Ὁ μάγος ἔπαιρνε τῆς δεκάρες του μιὰ μιὰ, κ' οἱ φλόγες οἱ πολύχρωμες μεθοῦσαν τὸ μικρὸ τὸ σπάταλο.

Εἶχε τραβηχτῆ, ὁ ἄλλος στὴ σκιά καὶ δὲ μιλοῦσε, οὔτ' ἔδειχνε κανένα θαυμασμὸ ἴσως οὔτε κ' ἔβλεπε καθόλου. Σιγομασοῦσε τὸ κομματί του σὰν ποντικὸς στὴν τρύπα του.

Τέλος ξεψύχισαν τὰ φῶτα τὰ μαγικά. Κ' ἔγινε σκοτάδι πάλι. Ὁ μάγος, κι' αὐτὸς εἶχε χαθῆ. Σιωπὴ γιὰ λίγο βάσταξε.

— Πᾶν ὅλα τὰ λεφτά μου! εἶπε πρόσχαρις ὁ χαροκόπος. Ποῦ εἶσαι, ρέ;

— Τρώγω, εἶπε ὁ ἄλλος ἀόρατος.

— Δῶσε μου κ' ἐμένα λίγο ψωμί. Πεινάω.

— Δὲ σοῦ δίνω. Ἐφαγες φώσφορα.
 — Τὰ φώσφορα δὲν τὰ χαρίκαμε μαζί ;
 — Ὅχι, τὰ λεφτὰ ἦτανε δικά σου.
 Ἄρχισε ὁ μικρὸς ἀπὸ τὸ φόβο του νὰ τρέξη.

Ὁ ἄλλος ὅμως δὲν τὸν ἀκολούθησε. Ἐμειν' ἐκεῖ ἀμίλητος. Νειρεύονταν τὰ φῶτα μὲ τὰ μάτια ὀλάνυχτα. Ὑστερα ἔφυγε ἀπ' ἄλλο δρόμο. Καὶ τὸ τραγοῦδι του ἀντηχοῦσε ξέθαρο τριγύρω.

ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ

Στοὺς σοφοὺς, ποῦ χάνονται ζητῶντας τὴν ἀλήθεια, θὰ μαρτυρήσω ἓνα γνωστό τους μυστικὸ.

Ἀπὸ τῆς μάννας τὴν ἀγάπη πρωτοβγήκε στὸν κόσμον τὸ τραγοῦδι.

Μικρὸ τὸ πλασματάκι αὐτὸ ἀγρυπνοῦσε στὸν ὕπνον τοῦ παιδιοῦ. Καὶ πλάγιαζε στὴν κούνια του ἀγκαλιὰ μὲ τὸ παιδάκι.

Ἐυπνοῦσε, θυμωμένο, λυπημένο τὸ παιδί ; Ὁ συνομήλικος ὁ σύντροφός του, τὸ καλόπιανε, τὸ χαίδευε, τῶκανε νὰ λησιμονήσῃ κάθε φόβο, κάθε φάντασμα λυπητερὸ, γέννημα τοῦ ὕπνου.

Καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν τ' ἄφινε ἀπὸ κοντὰ του τὸ παιδάκι. Καὶ τὴ νύχτα σὰν ξυπνοῦσε, κύταζε νὰ τοῦ ξαναφέρῃ τὸν ὕπνον του γλυκόν. Καὶ τὴν αὐγὴ παράστεκε στὸ ξύπνημά του πρόσχαρο. Κατὰ τὴν ὥρα, καὶ τὴν ὄρεξη τοῦ παιδιοῦ, ἄλλαζε σκοπὸ κ' ἐκεῖνο. Γινόντανε κελάδισμα πουλιοῦ—ἄλλο ἀγάπης γέννημα!— γινόντανε χαμόγελο καὶ χᾶδι. Γινόντανε φιλί. Καὶ γινόντανε πόνου ἀνάκρασμα καὶ σπαραγμός.

Ἔτσι μεγάλωνε τὸ τραγοῦδι μαζί μὲ τὸ παιδί. Τάτρεφε καὶ τὰ δυὸ τῆς μάννας ἡ ἀγάπη μὲ τὰ φιλιὰ καὶ μὲ τὸ γάλα τῆς.

Ἀφοῦ παράτησε τὴν κούνια τὸ παιδί, ἀκολούθησε καὶ τὸ τραγοῦδι, πιστὸ, τὰ βήματά του. Ἄτολμοι στὴν ἀρχὴ, μὲ τὸν καιρὸ γνωρίζονταν καλύτερα οἱ δυὸ συντρόφοι. Κι' ὅσο τὸ παιδί μεγάλωνε, τόσο μεγάλωνε καὶ τὸ τραγοῦδι. Κ' ἔπαιρνε ἀπὸ τὲς χάρες τοῦ παιδιοῦ. Κ' ἔπαιρνε ἀπὸ τοὺς πόνους του καὶ τὲς πληγὲς του. Καὶ τὲς ἔκανε δικές του. Καὶ τὲς γύριζε βάρσαμα καὶ φίλτρα στὸ σύντροφό του. Τόσες τοῦβρισκε παρηγοριές, ὅσες ἐκεῖνος εἶχε πίκρες. Καὶ τοῦλεγε ἀκόμα τὸν κρυφὸ καῦμό του, ποῦ κι' ὁ ἴδιος δὲν τὸν ἔξερε. Καὶ μ' αὐτὸ μονάχα τονὲ γιάτρευε. Μάντευε τοῦ νοῦ του τὲς λαχτάρες, πρὶν ὁ ἴδιος τὲς νοιαστῆ, σὰ μάντης, σὰν προφήτης. Ἐκανε σοφὸ τὸ σύντροφό του μὲ τὰ κρυφὰ ποῦ τοῦ φανέρωνε. Καὶ γίνονταν κι' αὐτὸ σοφώτερον μὲ τὸν καιρὸ.

Περιπλεγμένοι οἱ δυὸ συντρόφοι, ἀκολουθοῦσαν τὸ ταξείδι τους. Καὶ φτάσανε στὸ πέρα τ' ἀκρογιαλὴ τῆς ζωῆς. Κι' ἀφοῦ ὁ γέρος πέθανε, τότες ἔπεσε στὸν τάφο του καὶ πέθανε κι' ὁ σύντροφός του.

I. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ.

ΧΑΛΑΣΜΟΣ

Ἀνεσάλεινε τὴν παλιὰ του ἀλληλογραφία γὰ νὰ σκοτώσῃ τίς ὥρες ἑνὸς μελαγχολικοῦ δειλινοῦ. Ἐξαφνα τὸ μάτι του ἔπεσε πάνω σ' ἓνα μικρὸ, κατάλευκο χαρτάκι—μῖσὸ φύλλο συνειδησιμῆνης ἐπιστολῆς—διπλωμένο στὰ τέσσερα.

Τὸ πῆρε στὰ χερίά του, τὸ ξεδίπλωσε καὶ διάβασε:

«Μὲ λησιμόνησες; ἔλιπιζε, ἡ δική σου.»

Ἀπὸ τὸ μονάχα τὰ λόγια, γραμμένα μ' ἓνα χαρι-

τωμένο, λεπτὸ γυναικεῖο χαρακτήρα. Τίποτ' ἄλλο.

*
* *

Μιὰ παλιὰ, σχεδὸν λησιμονημένη ἱστορία ἄρχισε τότε νὰ ξετυλίξεται στὰ μάτια του' μπρὸς, μὲ τὸ ἀργὸ καὶ κανονικὸ βῆμα τῶν Περσασμένων ποῦ ἔρχονται βρονκολακισμένα κι' ἀπρόσκλητα μὲς ἀπ' τὰ βάθη τοῦ Χρόνου, νὰ μᾶς θυμίσουν